

NOVA DOBA

Državna licejska knjižnica
v Ljubljani

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za mm višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 1 Din.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Upravništvo: Strossmayerjeva u. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.666.

Turki in vlada.

Sedanja radikalna vlada je v neprestani krizi. Njena situacija v državi in parlamentu je tako omajana, da vlada vsak dan spreminja svoje stališče. Najmanjši veter, ki zapihlja od kake strani, lahko ogrozi cel sistem. To veliko slabost radikalne vlade so razumeli izkoristiti turški poslanci v narodni skupščini, predstavniki njihove nacionalno-politične organizacije Džemijet in začeli pritiskati na vlado. Dne 6. decembra t. l. je napovedal turški poslanec Atif Ahmetovič Pašičevi vladi opozicijo. Turki so zahtevali zakon o šerifskih sodiščih in avtonomijo vakufa za južne kraje. Nadalje da se jim da odškodnina za odvzete dele posestev in določi maksimum zemlje bivšim posestnikom, dalje zahtevajo tudi svoje osnovne šole in kaznovanje krivcev krvoprelitja v Kosovske Mitrovici. Za slučaj, ako bi se njihove zahteve ne sprejele, so zagrozili zapustiti narodno skupščino.

Turški ultimati je izzval med člani vlade veliko preplašenost in nekaj dni je bila vsa politična situacija naše države v rokah Turkov. Ministra Jankovič in Kojič sta bila takoj določena, da začeta pogajanja s Turki, sam Pašič se je začel pogajati z njihovim voditeljem Ferat Dragom. Turki pa niso verjeli samo besedam, hoteli so imeti zasigurate svoje privilegije pismeno in tudi to so dosegli, samo da si osigura Pašič nadaljnjo pomoč Džemijeta. Turki bodo dobili šerifska sodišča, vakufe in svoje turške šole. Do 8. marca 1924 se bo rešila agrarna reforma tako, da begom ostane do 30 ha zemlje, s katere se bodo odstranili kmetje. Najvažnejše pa je, da se bo za izplačanje začasne rente posestnikom odvzete zemlje, stavilo v proračun 20 milijonov dinarjev več, razun tega se bo določil kredit 5 milijonov dinarjev za kolonizacijo južnih krajev. Kolonisti in kmetje naj plačajo Pašičevo pogodbo s Turki. Kakor hitro so Turki dosegli svoje zahteve, so obvestili 11. tm. javnost, da je posledica sporazuma še boljše vez med vlado in džemijetom.

Turške zahteve po šerifskih sodiščih, vakufih in šolah nazadnje še niso tako neobičajne in nevarne. Nedopuščena in nemoralna pa je politična trgovina s takimi zahtevami. Vlada zadržuje nekatera vprašanja nerešena samo zato, da dobi poslanske glasove za vzdrževanje svojega sistema. Nečuvno je, da se pri taki trgovini posluži državnega proračuna. Istina je, da drži danes štiri najst turških poslancev politično situacijo naše države, to je pač bolešno stanje v naši politiki.

Jugoslavija je nacionalna država Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ona je najčistejša narodna država izmed vseh, ki so nastale po vojni. V državi, ki ima nad pet šestin čistega nacionalnega elementa, doseže 14 Turkov položaj, da morejo odločati v naši politični konstelaciji. Glavni vzrok temu je neeindnost med Srbi, Hrvati in Slovenci. Turki in Nemci izkoriščajo ta položaj, da periodično zahtevajo svoje privilegije. Naša velika država je postala žrtev raznih eksperimentov, ki ubijajo v narodu vero v njeno konsolidacijo. Potrebno je, da se narod oklene one stranke, ki je resno in nesebično vedno delovala za okrepitev države in njen procvit, to je pač demokratska stranka, ki se tako čvrsto dnevno okrepuje, kateri tudi edini zaupa naš narod.

„Demokratski nacionalizem.“

»Nova Pravda« me je napadla 13. decembra, da zastopam privandran Nemce proti »preganjanemu slovenskemu delavstvu« in »Jutranje Novosti« od 14., 15. in 16. decembra so se ji takoj pridružile v bratski slogi. Z ozirom na izvajanja teh dveh listov naj pojasnim dejanski položaj, da bo javnost v stanu, si napraviti pravilno sodbo.

»Strojilna lesna in kemična industrija d. d. na Polzeli«, ki je bila prvotno last švicarskega državljana dr. Wildija, je nacionalizirana, več kot polovica delnic je v slovenskih rokah. Jaz sem že pet let pravni zastopnik tega podjetja. Letošnjo pomlad sta bila odpuščena iz službe delavca Artnik in Pocaft, prvi, ker je bil v službi nepokoren napram obratovodju in je pozival tudi drugega delavca, da se ne sme ukloniti službenemu naročilu obratovodje, drugi, ker so ga našli že petič v službi spečega. Ta odpust se je izvršil seveda v tovarni sami in jaz kot pravni zastopnik nisem imel s to zadevo nobenega posla, niti nisem zanj vedel. Odpuščena delavca tudi nista nastopila proti tovarni sodnega pota, očitno, ker sta se zavedala, da je bila odpustitev utemeljena, 2. novembra pa je »Nova Pravda« napadla tovarno, oziroma šefa, dr. Wildija in nastavljenca inž. Lakota in obratovodjo Posta, češ, da so odpustili dva narodnozavedna delavca, ker sta se drznila propagirati svojo narodno delavsko organizacijo, imenovala jih je nemčurje in pritepane tujce. radi katerih naš pošteni delavec ne bo z družino vred gladoval itd. Kot zastopnik tovarne sem vložil radi tega članka, ki vsebuje tudi neresnično trditve, da je uradna preiskava dognala, da sta bila oba delavca popolnoma neupravičeno odpuščena, imenom žaljenih pri deželni sodnji v Ljubljani predlog, da se uvede kazenska preiskava radi pregreška zoper varnost časti proti odgovornemu uredniku Antonu Brandnerju in neznanemu piscu. Proti odpuščenima delavcema pa tovarne sploh nisem nikdar zastopal, niti nisem bil od nje vprašan kedaj za mnenje. Pač pa sem na prošnjo predsednika celjske »Orjune«, ki se je zgledal meseca novembra pri meni kot pravnemu zastopniku tovarne, interveniral pri gosp. dr. Wildiju radi zopetnega sprejema delavcev. Poiasnil sem tedaj predsedniku celjske »Orjune«, da zadeva nima narodnega značaja in sem svetoval, da naj se oba delavca osebno oprostita pri šefu podjetja in zaprosita za zopetni sprejem. Obljubil sem, da bom ta korak podprl. Delavca pa nista prišla k dr. Wildiju, temveč je pisala »Orjuna« tovarni pismo, v katerem zavzame stališče, da se gre za narodno zadevo in predlaga, da naj vodstvo tovarne pozove oba delavca k zopetnemu nastopu dela. Čez nekaj dni sem imenom tovarne moral obvestiti celjsko »Orjuno«, da tej zahtevi ne more ugoditi. Pri tej priliki sem izrazil svoje obžalovanje, da se ni postopalo po mojem nasvetu in sem ponovno razložil, da delavca nista bila odpuščena iz nacionalnih motivov, ampak ker sta kršila tovarniški red in disciplino, ki morata vladati v vsakem podjetju. Saj so mladene vsi delavci te tovarne domačini slovenske narodnosti.

Javnost naj sedaj sama presodi, ali sem »pokazal nerazumevanje nacionalnih dolžnosti v predmetni zadevi«.

Celje, 16. decembra 1923.

Dr. Ernest Kalan.

Božična številka »Nove Dobe« izide v povečanem obsegu in pomnoženi nakladi v soboto 22. decembra dopoldne. V tej številki se nudi obrtnikom in trgovcem ugodna prilika za inseriranje. Oglasi za to številko se sprejemajo do petka 21. decembra opoldne.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

Repertoar:

18. torek. »2X2=5«. Wiedova veseloigra. A.

Za nedeljo, dne 23. tm pripravlja se Hebblova meščanska žaloigra: »Marija Magdalena«, kot jubilejna predstava ob 20-letnici umetniškega delovanja g. Josu Zormanu. Režija in glavna vloga v rokah g. jublanta.

Abonenti naj blagovolijo plačati tretji obrok abonementa pri tvrdki Goričar & Leskovšek.

Politične vesti.

Na agitacijo za naše časopise! Proč s protiverskimi listi! Pod tem naslovom prinašata »Slovenski Gospodar« in »Straža« zadnje čase naravnost ostudno ogabno gonjo proti narodnemu časopisju. Da bodo naši čitatelji, ki duhovniških listov ne berejo, videli, kako nečuvno izrablja katoliška duhovščina vero, cerkev in verski čuti slovenskega ljudstva v svoje politične svrhe, citiramo v naslednjem nekaj stavkov iz duhovniškega proglaša, ki je izšel v mariborskih duhovniških listih. Tako-le začenja: Dober časopis je dandanes potreben v vsaki hiši. Dober pa je za katoličana le katoliški list, ki zagovarja cerkev in vero. Protiverski listi v Sloveniji so: »Tabor« in »Socialist« v Mariboru, »Nova Doba« v Celju, v Ljubljani pa: »Slovenski Narod«, »Jutro«, »Domovina«, »Nova Pravda«, »Jutranje Novosti«, »Borba«, »Kmetijski list« in cela vrsta drugih časopisov. Cerkev izrecno prepoveduje protiverske liste. Zato pa tudi vsem Slovincem kličemo ob Novem letu: Proč s protiverskimi listi iz Vaših hiš! — In tako gre naprej v večjo čast in slavo božjo. Tisti nam vsem znani listi v Mariboru, ki slovijo že po celi državi po svoji surovosti in obrekovanju bližnjega, ki dan na dan sejejo sovraštvo po deželi proti državi in proti srbskemu delu našega naroda, tisti se čutijo poklicane še danes nastopati kot branitelji cerkve in vere med nami. Zares daleč še moramo biti, da je še mogoče vse to, da je še na tisoče in tisoče naših ljudi, ki še te hinavščine niso spregledali in še slepo drviijo za lažjo in ne znajo ločiti resnice od laži, cerkve od duhovnika in vere od politike. Naloga časopisja je, da narod poučuje, da mu kaže pravo pot resnice, in to nalogo naše narodno časopisje izvršuje in jo hoče v bodočnosti v še višji meri vršiti. Treba pa mu je v to svrhu pomoči duševne in gmotne podpore od strani naroda, ako narod noče, da se v laži in klerikalni nesposobnosti ne potopi in sam ne uniči. Kličemo na delo za naše narodno časopisje vse može poštenjake, čas je, da se spomnite našega časopisja in ga podprete duševno in gmotno. Naše časopisje je naše edino orožje, ki nam služi v boju za obrambo resnice, v boju za napredek našega naroda in naše domovine, ki je danes tako izrabljena od vseh mogočih izkoriščevalcev našega ljudstva.

Proračunske dvanajstine so sprejete — skupščina odgojena. Na seji narodne skupščine 15. t. m. se je razpravljalo ves dan o računskih dvanajstinah.

Finančni minister je poročal o finančni situaciji. Izredni prirezi na davke so znašali z juliju, avgustu in septembru t. l. 260 milijonov dinarjev, oktobra so se zvišali za 79 milijonov. Neposrednih davkov je bilo vplačanih od januarja do konca oktobra 1922 v znesku 395 milijonov, letos pa za isti čas 514 milijonov. Davki na poslovno obrt so znašali prejšnje leto v desetih mesecih 74 milijonov, letos pa v istem času 124 milijonov. Monopolska uprava beleži v letu 1922. od julija do konca septembra 443 milijonov, letos 655 milijonov. Carina je dala lansko leto od julija do oktobra 410 milijonov, letos 642 milijonov. Proti so glasovali demokrati, klerikalci in Nemci. Pri glasovanju so bile dvanajstine sprejete s 116 proti 59 glasovom. Prihodnja seja narodne skupščine se skliče najbrž 16. januarja.

Uradniški predumli. Vlada je sklenila na predlog finančnega ministra, da izplača 1. januarja uradnikom predume in sicer dube uradniki, ki imajo dosedaj večjo plačo kakor 5000 dinarjev, 2000 dinarjev, uradniki, ki imajo manjšo plačo pa 1500 dinarjev.

Radičeva zadeva v narodni skupščini. Na seji narodne skupščine 14. decembra je odgovarjal zunanji minister dr. Ninčič na vprašanje demokratskega poslanca dr. Krizmana o Radičevem bivanju v Londonu. Dr. Ninčič je izjavil, da je vse, kar piše Radič v »Slobodnem domu« prosta izmišljotina, ki ima glavni cilj, da drži v zablodi priproste kmetijske mase. Angleži nikakor niso zadovoljni z Radičevu akcijo, ker zlorablja angleško gostoljubnost. Posl. dr. Krizman je izrazil nezadovoljnost; ker vlada ni započela akcije proti Radiču. Korektno stališče angleške vlade bo gotovo pripomoglo k iztuzenju na Hrvaškem.

Radič proti Srbom. V »Slobodnem domu« priobčuje Radič svoje novo pismo iz Londona, v katerem pravi, da je neresnično, da bi si Hrvatje in Srbi želeli eno državo radi tega, ker imajo skupne sovražnike. Na svojo srečo so Hrvati prijatelji Bolgarov in Arnavtov, oni so prijatelji tudi madžarskega in italijanskega naroda, pa tudi prijatelji avstrijske republike, nobena teh držav nima namena, da napade Hrvaško. Hrvati imajo za prijatelje one Italijane, ki na tako krut način zatirajo v Istri Hrvate, in Madžare, katerih jarma so se hoteli v stoletjih otresti.

Demisija poljske vlade. Ker se pri posvetovanjih poljske ljudske stranke Pijast o zakonskem načrtu glede kolonizacije in parcelacije niso zedinili, in je del poslancev pod vodstvom posl. Prylla zastupil dvorano, je predsednik sejma Rataj takoj odložil svoje predsedniško mesto. Sejm je bil zaključen. Na izredni seji je ministrski svet na dredlog ministrskega predsednika Witoske sklenil podati predsedniku poljske republike demisijo celokupnega kabineta.

Nemčija za nova pogajanja. Nemški odpravnik poslov v Parizu v. Hösch se je pogovarjal s Poincaréjem o upostavitvi redne upravne organizacije v Poruhrju in Porenju. Francija bi bila pripravljena sprejeti nemško ponudbo, a bi dala jamstvo, ki ga ima v Poruhrju iz rok še le, ko plača Nemčija del reparacij.

Novi švicarski predsednik. Za predsednika švicarske konfederacije je bil 4. tm. izvoljen Ernest Chonard, ki izhaja iz bogate kmetijske rodbine in je bil še zelo mlad poklican na kliniko v Lausanni. Za podpredsednika je bil izvoljen Jean Marie Müsy.

Radikali računajo na Slovence. Radikali so raznesli 15. t. m. vest o re-

konstrukciji kabineta, ki naj bi se v najbližjem času izvršila. Razširjeni sta dve verziji, ena pravi, da bi Pašič neodvisno od radikalnega kluba izvršil rekonstrukcijo, druga trdi, da se bo o tem še pred prazniki v radikalnem klubu obravnavalo. Radikalni si prizadevajo, da bi se približali klerikalcem, oziroma, da bi dosegli vstop dr. Korošča v vlado. Koroščeva grupa itak resno ne misli sodelovati v opozicijskem bloku in ker radikalni sami priznavajo, da je njihovo stališče zelo težavno, bi jih morda rešil dr. Korošec, da nadaljujejo svojo dosedanjo politiko.

Celiske novice.

Proslava rojstnega dne našega kralja. Včeraj na predvečer rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra se je vršil slavnostni obhod po mestu, med sviranjem godbe so se pomikale množice po mestnih ulicah in vzklikale navdušeno kralju. Pred Narodnim domom je nagovoril navzočo množico g. Založnik in očrtal pomen tega dne. Danes v ponedeljek se je vršilo v župni cerkvi ob pol 9. slovesno opravilo, kateremu so prisostvovali zastopniki civilnih in vojaških oblasti, narodnih društev in raznih korporacij. Pravoslavno opravilo se je vršilo ob pol 10. in evangelijsko ob 10. uri. G. vladni svetnik dr. Žužek je sprejemal deputacije na okrajnem glavarstvu do 11. ure. Šolska mladina gimnazije in drugih šol je prisostvovala cerkvenemu opravilu v raznih cerkvah ter po službi božji šla vsaka v svojo šolo, kjer jim je učiteljstvo govorilo od pomena današnjega dne. Na vseh državnih poslopih in na večini privatnih plapolajo državne zastave.

Pri upravnem sodišču v Celju se je vršila 11. tm. razprava, v kateri je nastopila Nabavljajka zadruga v Št. Lenartu v Slov. Goricah proti delegaciji financ v Ljubljani radi odmere prometnega davka. Zastopana je bila pri razpravi samo delegacija financ po višjem finančnem svetniku Bajiču. Razsodba izide tekom osem dni pismeno.

Stojnica za prodajo svežih rib na celjskem trgu. Obč. svet celjski je na svoji seji dovolil Augustu Bornšeku na Glavnem trgu stojnico za prodajo rib. V tem pogledu je naše mesto silno zaostalo in zanemarjeno, kupiti sveže ribe je bilo v Celju doslej skoroda izključeno, med tem ko je glede tega Ljubljana in Zagreb mnogo na boljšem.

Preko ukrepov stanovanjske oblasti v Celju so se dogodili v zadnjem času v Celju slučaj, da so vojaške osebe s silo in pomočjo vojaških straž zasedle stanovanja ter so uradnim organom v izvrševanju njih ukrepov grozile s silo. Na zadnji mestni občinski seji se je na predlog predsednika stanovanjskega urada g. podžupana Žabkarja sprejela od občinskega sveta tozadevna resolucija, ki protestira proti takemu samolastnemu početju in kršenju stanovanjskega zakona, ki je jednako veljaven in obvezen za vojaštvo kakor civiliste, ker smo pred zakonom vsi državljani iste vrste in iste države. Vsakomur, ki meni, da se mu stanovanjsko godi krivica od stanovanjskega urada I. instance, je prosta pot pritožbe na II. instanco, nihče pa nima prava iti preko javnih določb zakona, ki ga tudi nihče s silo ne sme gaziti v pravno urejeni državi, sicer so zakonski predpisi odveč in so odveč tudi stanovanjski državni uradi, ki urejujejo in po določenih predpisih uravnavajo v naši državi stanovanjsko vprašanje. Prejeli smo v tej zadevi toliko ogorčenih dopisov in pritožb iz občinstva, da jih ne moremo priobčevati, apeliramo pa v interesu reda in spoštovanja zakona na našo politično oblast, da zaščiti zakon pred samolastnim nasiljem kogarkoli, sicer je oblast sama kriva anarhije, ki mora nastopiti, ako se to trpi. Na adresu komande mesta, ki pri nas v Celju obstoja, pa stavimo vprašanje, ali je komandi to samolastno ravnanje gotovih tu v Celju službojočih vojaških oseb znano in kaj je vojaška oblast proti temu ukrenila!

Na državni trgovski šoli v Celju se, kakor čujemo, z novim letom ukinje tri učiteljska mesta; kako si predstojno ministrstvo trgovine in industrije, v čegar območje spada ta šola, predstavlja prospevanje tega važnega učnega zavoda brez zadostnega števila

učnih močij, nam je uganka, ki je mi ne znamo rešiti. Ali zares ni mogoče spraviti v red in nemoten obstoj našega šolstva, ki ne pride nikdar do miru. Enkrat ni sredstev za učne moči, drugod zopet ni denarja za stvarne šolske potrebe in v potrebo kurjavo, potem pa se čudimo, ako ni onih učnih uspehov pri mladini, kakor jih pričakuje šola in kakor si jih žele tudi starši učencev, ki z velikimi gmotnimi žrtvami vzdržujejo svojo decu v šolanju v mestih. Svojičas smo se ponosno trkali na prsa, da smo odpravili šolnino, ki pa ni bila po starih predpisih še največje zlo, saj ni ovirala pridnega in revnega dijaka, ker je bil iste oproščen. Danes pa smo v principu brez šolnine, naše šole pa so ogrožene v svojem nemotenem obstoju in razvoju. Javnost se razburja nad temi neveselimi pojavi in hoče jasnosti, kje leži krivda, ali v Ljubljani ali v Beogradu.

Celjsko pevsko društvo opozarja svoje člane in članice na 30. redni občni zbor v sredo 19. tm. ob pol 8. uri zvečer v mali dvorani Nar. doma.

Razglas. Mestna občina odda dražbenim potom gnoj, ki se bo pridelal v upravnem letu 1924 v mestni klavnici. V to svrhu se vrši dne 31. decembra tl. ob 9. uri v pisarni mestne klavnice dražba. — Mestni magistrat celjski, dne 11. decembra 1923. — Župan: Dr. Hrašovec s. r.

Vlomili so neznanci pri Pergerju v noči od 14. na 15. decembra. Najbrž so odprli okno in skozi okno zlezli v sobo ter ukradli natakariči 3200 K, niso se pa dotaknili ne vina ne jedil, ki so bila tik pri blagajni.

Miklavževa obdaritev v Gaberju. Povodim pobiranja prostovoljnih prispevkov potom Ciril Metodove podružnice v Gaberju, za obdaritev revnih otrok v Gaberju so darovali sledeči gg.: Občina Okolica Celje po 500 Din; Posojilnica v Celju po 250; Majdič, Westen po 200; Čater Ivo, Diehl Robert, Čeček Roza, Vinarska zadruga, Slavenska banka, König, Stermecki, Kos Ivan, Rebevšek, Štefančič Lila, Lastni dom, Rakusch, Kudiš, Molan in neimenovani v Mariboru po 100; Ljubljanska kreditna banka, Goričar & Leskovšek, Zamparutti, Frece & Plahuta, Drogeria Sanitas, Goligranc Stanko, Jarmer, Walzer po 50, Brata Knez, Čeček Konrad, dr. Milko Hrašovec, dr. Juro Hrašovec, dr. Orožen, dr. Kalan, dr. Božič po 40; Plevčak Pepi po 30; Jagodič Jos., Permozer, dr. Laznik, Schmidt Ana, Mastnak, Putan, Dečko Adela po 25; Finžger, Zany, Gams Drago, Leskošek Karolina, Zidanšek Jos., Železnik Ivo, Robek, Baldasin, Janič Maks, Hladin & Dobovnik po 20 in še nekaj malih denarnih svot izpod 20 Din. Da je Miklavževa obdaritev tako dobro uspela, se gorinavedenim darovateljem najprisrčneje zahvaljujemo v imenu obdarovalcev. Razven tega smo dolžni še posebno zahvalo gg. Baeblerju, ravnatelju cinkarne za brezplačno kurjavo, gđ. Štefančič za brezplačni odstop dvorane, gosp. mizarju Golob-u za brezplačno napravo odra, gosp. Grobelniku za brezplačno maskiranje, g. Rebek Tonetu za poslanega luciferja in ostale hudičke, Sokolskemu društvu za brezplačno posojilo obleke za Miklavža in angelje, prost. gas. društvu za vzdrževanje vzornega in disciplinarnega reda. Hvala tudi gosp. Škof-u kot preds. za nadvse dobro vodstvo, kakor tudi vsem nabiralcem, zlasti pa g. Terziji Gobec-ovi, ki je kljub svoji domači veliki zaposelnosti za to prireditev mnogo žrtvovala. Nadvse hvale vreden pa je bil nastop malčkov gaberskega otroškega vrtca pod nadvse vzornim vodstvom gđ. Mare Pogljajen-ove, pri kateri priliki se je vsled izurjenosti pri vsakem posameznem nastopu istih, solzilo marsikatero oko. Pripomnimo, da se je s pomočjo navedenih darovalcev obdarovalo 64 otrok iz otroškega vrtca, ter 42 drugih revnih in potrebnih otrok z obleko in obuvalom, ter raznovrstnim pecivom. Vsem še enkrat prav srčna hvala. Ob koncu pa pripomnimo da je bil po obdaritvi med obiskovalci tudi prijatelj tuje lastnine, kateri se je polastil po zaključku ob odru se nahajajoče 5 metrov dolge priproge, ter okrog 3 metre električne žice z elektr. svetiljko nad glasovirjem, kar je bilo last gđ. Lile Štefančič v Gaberju. Upamo, da ga naša državna policija v Gaberju, katera je vedno na mestu, izsledí, ter odda roki pravice,

katera naj bi ga obdarila z večjo nagrado, kot ga je obdaril sv. Miklavž. Odbor C. M. Podružnice v Gaberju dne 9. dec. 1923.

Nova velika tovarna v Celju. V Celju bo kmalu dogotovljena velika tovarna »Pocinkarna«, ki se bo pečala s pocinjanjem železne pločevine in drugih železnih izdelkov, kakor cevi, posode in železne žice. To veliko tovarno, ki začne z obratovanjem začetkom leta 1924, je ustanovila tukajšnja »Cinkarna«. Letno se bo pocinilo 500 do 600 vagonov pločevine, kar bo krilo vso našo domačo potrebo. Ker je tovarna najmodernejša opremljena in je v posesti nekaterih najboljših inozemskih patentov, bo produkcija prvovrstna in se bo lahko kosala z inozemskimi proizvodi. Z obratovanjem te tovarne preneha popolnoma uvoz take robe iz inozemstva, kar bo na našo trgovsko bilanco zelo ugodno vplivalo.

Spomlad v zimi. Po daljšem neprijetnem deževnem in meglenim vremenu nas je pozdravilo danes prijetno solnce, ki je nekoliko osušilo mokra pota in blatne ceste. Topli solnčni žarki so privabili v okolico mnogo meščanov. Ob Voglajni je zimska pokrajina imela pomladansko lice, sprehajalci so trgali trobentice, marjetice in zlatice, ki so velika redkost teden pred Božičem.

Dopisi

Narodna slavnost v Žalcu. Podružnica Jugoslov. Maticе za Žalec in okolico je imela na praznik, dne 8. grudna t. l. krasno uspelo veselico v Roblekovih dvorani v Žalcu, kjer se ni zbrala politična stranka, temveč po dolgih letih zopet enkrat cvetje in sadje vsega slovenskega rodoljubja. Bila je to zelo lepa slika slovenske vzajemnosti — bratje in sestre tiste matere — ki nas je tamkaj spajala v prijateljsko vez, zavedajoč se velepomembnega smotra v potih in ciljih Jugoslovanske Maticе. Ob določeni uri je bila velika dvorana nabito polna in nestrpno je pričakovalo ljudstvo trenutka, ko se odpre Talijin hram. Pred zastor pa je stopil predsednik podružnice g. Anton Petriček, ki je pozdravil posamezne korporacije in vse ostale navzoče ter v izbranih besedah slavil praznični dan in smoter Jugoslov. Maticе obče. In dvignil se je zastor. Trojica žalskih diletantov je vprizorila veseloigro »Medved«. Igra je bila krasno nastudirana. Gđ. Hodnik in g. Jože sta briljirala, skromni sluga g. Ernest Šušterič pa je v zanj hvaležni vlogi dal celotnemu dejanju izrazito sliko. Gđ. J. Hodnikova pa je z odličnim uspehom prebila režiserski izpit. Uspeh uprizoritve je bil neoporečno na višku. Po kratkem premoru stopi pred zastor režiserka Dram. društva v Litiji gđ. Iva Borštnerjeva ter pozdravila navzoče v imenu Litijčanov, ki so nas posetili v lepem številu. Litjsko dramskično društvo nam je podalo enodejansko »Jesensko solnce«. Ugajala mi je najbolj gđ. Planinškova v vlogi priproste in naravne starke brez afektiranih primesi. Sledil je zopet premor, ki ga je spolnila marljiva ciganska godba. Vrvanje pa je pričelo nato okoli krasno izvršenih šotorov, ki so glede okusnosti tekmovali med seboj. In ne vem kateremu bi dal prvenstvo. Pa pojdemo po vrsti. Poleg godbe si dobil v nežnobelem in decentnem šotoru bogato izbiro finih zakuskov, kjer so stregle gospe Fanči Kukčeva in Justina Vrečerjeva. V sosednem šotoru moderne oblike so nudile gospe Roblekovke bogato založene slaščice. V improvizirani tobakarni je delovala tudi šaljiava pošta, ki so jo oskrbele gđ. Keršnikova in Zemljakova, »Zlatemu sodu« sta tekmovala gg. Pepi Hodnik in Jože Audič. Zadnjo steno dvorane je krasilo zeleno listje vinski šotor, kjer so servirale gospe komisarjeva Šinkovec iz Zabukovce in gđ. učiteljica Petričkova in Janja Hodnikova. V sosesčini pa je imponirala v strogem arabskem slogu postavljena kavarna, kjer so točile pristno »turško« gospe Petričkova in poštarica Drakolič, kakor tudi gospe Hribarjeva. Učiteljica iz Griž in gđ. Milica Zabovnik. Nato je še nastopil pevski zbor dramskega društva v Žalcu v 4 moških in 4 mešanih zborih. V moškem zboru je posebno učinkoval efekt »Na Adrijo«, kakor tudi večno lepo »Jadransko morje«. V mešanem zboru je bila najbolj pozdravljena rahla in kot vi-

jolica duhteča pesem »Če ti ne boš moj...«, ki se je morala tudi ponavljati. Zbore je vodil g. Rajko Vrečer. Po končanem koncertnem vspredu se je g. predsednik Jugosl. Maticе zahvalil vsem p. n. obiskovalcem. In zopet se je pričelo pravcato obleganje šotorov, kjer so imele dame obilo posla ter vztrajale v svojem neumornem delu skoroda vso noč. Občinstvo pa je bilo res slavnostno razpoloženo; narodno navdušenost pa je še povzdignil govor celjskega g. prof. Peternela. Ves čas je vladala v dvorani ljudska ljubav, kakršne si želijo vsi idealnomisleči Slovenci. Prepričani smo tudi, da je imela vsa prireditelja poleg moralnega tudi lep gmotni uspeh v prid trpečim rojakom »tam preko«. Jugoslovanski Matici pa čestitamo!

Dnevna kronika.

Sedemdesetletnica dr. Toma Romiha. Dne 18. t. m. praznuje sedemdesetletnico v Krškem dr. Tomo Romih, vpokojeni ravnatelj tamkajšnje meščanske šole. Gimnazijo je študiral v Celju, modroslovne študije pa na graškem vseučilišču, kjer je promoviral za doktorja. Ker ni mogel dobiti nobene službe na kaki srednji šoli, je prevzel suplentsko mesto na ljudski šoli v Ptuj, pozneje pa mesto strokovnega učitelja na meščanski šoli v Krškem. Leta 1906 je postal istotam ravnatelj. Na pedagoškem polju se je pridobil sloves izbornega strokovnjaka. V političnem življenju se je udejstvoval kot boritelj za napredno stvar. V Krškem in okolici je užival največji ugled. Someščani so mu zaupali v toliko meri, da so ga izvolili za župana. Na mnoga leta!

Umor na Viču. Poročali smo, da so na Viču stanujočega posestnika Ivana Jerina našli nedaleč od hiše mrtvega. Obdolžen umora je bil njegov sin Ivan, ki ni živel v prijateljskem razmerju s svojim očetom, zlasti ker mu je branil se poročiti z neko šiviljo. Ivan Jerina je bil aretiran; njegova aretacija se je opirala na usodno pismo, ki ga je poslal po nekem dečku očetu, da naj gre na policijo. Morilec je moral pri zaslišanju štirikrat prepisati vsebino omenjenega pisma, sicer je skušal pisavo spremeniti, vendar so bile gotove poteze iste. Med zaslišanjem se je zapletel aretiranec ponovno v protislovja. Priznal je konečno svoje dejanje in dejal, da je dal otrokom ono pismo in čakal, da pride oče, s katerim bi se pogovoril glede predaje posestva in ureditve domačih razmer. Pozneje pa se je premislil in krenil proti domu. Očeta, ki se je vrnil od policije, je počakal nekaj metrov od hiše, ustavil ga je in prosil, naj se usmili matere in svojih otrok. Oče ga je pa zgrabil za suknjič, segel v žep in rekel: »Tebe in babo bom ustrelil!« On se je ustrašil, pobral na tleh ležečo ročico in udaril očeta trikrat močno po glavi. Pod silo udarcev se je oče takoj zgrudil brez glasu. Po tem dogodku je odšel k svoji izvoljenki ter ostal pri njej do 11. ponoči, naker se je vrnil domov. Policijski nadzornik se je podel z njim na kraj zločina, morilec se je obnašal hladnokrvno, na vsa vprašanja je odgovarjal kratko. Poslovil se je od svojih bratov in sester, proseč jih, naj mu oproste njegovo dejanje. Na policiji se je poslovil od svoje izvoljenke, padši pred njo na kolena. Opoldne je bil izročen deželnemu sodišču.

Paskievič priznava. Sodna razprava proti morilcu Paskieviču v Zagrebu se bliža koncu. Paskievič je priznal, da je umoril Jeličiča in Kanajeta, zapeljal pa ga je k ropu Thierry. Na usodepolni dan so šli Jeličič, Paskievič in Kanajet, Thierryja pa ni bilo, kakor je obljubil. Kovček z denarjem je nesel najprvo Kanajet, potem pa Jeličič. Naenkrat je potegnil Paskievič samokres in ustrelil Jeličiča, Kanajet pa je zbežal. Paskievič, ki se je bal, da ga Kanajet izda, je zasledoval slednjega ter ga zadel z dvema kroglama, nato se je podal nazaj k Jeličiču in mu vzel denar. Thierryja pa ni dal nič od denarja, ker ga je v kritičnem momentu pustil na cedilu.

Albanska valuta. Albanija ni posedala do sedaj nobene lastne valute. Poslужevala se je francoskih zlatov in tolarjev Marije Terezije. Sklenilo se je sedaj ustanoviti emisijsko banko, katere kapital bi začasno znašal 5 milijonov zlatih frankov.

300 milijonov dinarjev škode je utrpela naša država, ker je komisija, ki je pregledovala ladje parobrodne sindikata v Novem Sadu, ugotovila, da je izginilo 11 tovornih parnikov in 66 vlačilcev. Ladje so spravili nezvesti uradniki v inozemstvo in jih tam prodali.

Opozoritev in prošnja! Bližajo se božični prazniki in z njimi Novo leto 1924, za katero smo mi izdali in založili žepni koledar v korist in podporo našim sotrpinom, bednim slepim. Prosimo vsakega, kdor ima srce do najbednejših, naj bi si omislil ta koledar. Isti je zelo pripraven: ima dnevnik za vsakdanje zapiske, poleg tega notes za daljše beležke. Obsega tudi vozni red železnic v naši državi, je v platnu in lično vezan ter stane samo 20 Din. Dobiva se v vseh knjigarnah in trgovinah s papirjem. kakor tudi v trafikah, ki jih imajo invalidi. Slednjič pri založništvu samem. Podporno društvo slepih v Ljubljani, Wolfova ulica, št. 12. — Segajmo po njem!

Izpremembra poštinih okolišev Laško in Rimske Toplice. Pod občino Marija Gradec spadajoči popisni kraj Vodiško s krajevnimi deli Vodiško, Škafce in Dvor je izločen iz okoliša pošte Rimske Toplice in priključen pošti Laško. Za te vasi usmerja pošta Laško pošiljke na pomožno pošto Sv. Miklavž nad Laškim. — V Ljubljani, dne 10. decembra 1923.

Žalostna smrt. Ravnatelj potresne opazovalnice v Milanu Gagliani je padel 14. tm. s svoje še nedograjene hiše in obtežal na mestu mrtev. Ali je bila to nesreča ali samomor, se še ni moglo ugotoviti.

»Lover« št. 19.—21. je izšel s sledečo zanimivo vsebino: O vidrah in tem in onem, obris lovskega življenja, planinski orel, ribe v porečju Save, iz lovskega opornika, ribarska mreža.

Železniška nesreča v Sirmiji. Dne 11. tm. se je pripetila pri Sremskem Čakovcu železniška nesreča. Osební vlak je zadel v tovorni vlak, pri čemur je strojevodja izgubil življenje. Od poštnikov je bilo nekaj oseb ranjenih.

Požrtvovalni nemški ministri. Državni ministri in ministri pruskega kabineta so se z ozirom na težko stanje države odpovedali svojim reprezentativnim prejemkom.

Preganjanje goriškega nadškofa. Goriški fašisti so začeli ostudno gonjo proti nadškofu dr. Sedeju, katero gonjo uprizarjajo samo zato, ker je goriški nadškof slovenskega rodu. Ne morejo mu očitati, da ne bi bil dorasel svojim višjepastirskim dolžnostim, niti da bi delal krivico italijanskim vernikom. Kriv je, ker je Slovan, sin večine vernikov nadškofije.

Uradništvo v Nemčiji stavka. Komaj se je uradništvo v Avstriji nekoliko potolažilo, že prihajajo vesti iz Nemčije, ki napovedujejo uradniško stavko. Nemška vlada je namreč izdala komunike, ki sporoča uradništvu, da ne more izplačati plač za drugo polovico decembra v celoti; to je izzvalo med državnimi nameščenci velikansko razburjenje, začelo se je med njimi gibanje za splošno stavko. Vlada namerava v kratkem odpustiti, oziroma upokojiti pol milijona uradnikov.

Nesreča na morju. Iz Kopenhagena se poroča, da je divjal zadnje dni na severnem morju strahovit vihar, ki je zahteval silne žrtve. Dosedaj se je ugotovilo, da je izginilo v valovih najmanj 30 ribiških ladij.

300 žrtev potresa v Perziji. Guverner v Kermanu poroča, da je bilo 300 ljudi ubitih ter nad 2000 družin je brez domov, brez hrane in brez zimskih oblek, kot posledica ostrega močnega potresa, kateremu je sledil vulkanični izbruh v gorskem pasu nedaleč od Kermana. Prizadete so po večini vasi v bližini gorovja. Guverner prosi centralno vlado za takojšnjo pomoč. V vzhodni Perziji so potresi pogosti.

240.000 milijonov mark ukradenih. Iz Frankfurta javljajo: Bančni avto, ki je peljal 360.000 milijonov mark od frankfurtske filiale državne banke, sta med potom ustavila dva avtomobila, v katerih se je nahajalo deset oseb. Streljali so v pneumatiko avtomobila, ki se je moral vsled tega ustaviti. Roparji so pobrali 240.000 milijonov mark, ostanek denarja, katerega je hranil šofer, niso zapazili. Od oseb ni bil nihče ranjen.

Ali zahtevate

povsod v kavarnah,
gostilnah, brivnicah
in javnih lokalih

„Novo Dobo“

Nesrečen obisk. Posestnik Peter Kovačič iz Parinškega je prišel 4. nov. obiskat svojega na strmeh hribu v Ratorovcih stanujočega svaka Antona Jurjeviča. Ker ga je imel precej v glavi se je vlegel na klop ob peči ter je zaspal. Ko je prišel Jurjevič, ki je bil tudi precej vinjen v sobo, je zdrnil spečega svaka z besedami: »Ta vrag že sedaj leži«. Zdrmljeni Kovačič je vstal in šel vun rekoč: »kaj hoče ta vrag od mene«. Ko je prišel na stopnice, je padel in se valil po strmeh hribu, padel je v jarek, si zlomil vrat in eno rebro in je bil takoj mrtev. Ker je pa potem Jurjevič rekel: »Sedaj pa moramo paziti na vsako besedo, da se ne zagovorimo in ker je žena trdila, da je on njenega brata sunil in povzročil smrt, je bil Jurjevič obtožen, toda obsojen je bil Jurjevič samo na 2 meseca strogega z 10 temnicam pootrenega zapora, ker se pri razpravi ni dognalo da bi bil Jurjevič nalašč sunil svojega svaka Petra Kovačiča.

Boj potapljača s sipo. Pri podmorskih delih na morskem dnu ležeče oklopnice »Liberté« v Toulouški lukki je zgrabila velikanska sipa nekega potapljača. Lovilke so trdo držale moža, ki je le z največjo težavo dal znamenje. Potapljača in sipo so potegnili na površje, morskoga velikana razsekali na kose in tako rešili delavca.

Nova brzejavna zveza je bila otvorjena 15. tm. med Beogradom in Dunajem. V kratkem sledi otvoritev zveze Beograd—Bukarešta.

Deset milijonov let stara jajca. Iz Pekina v Mongoliji se vrača ekspedicija ameriškega muzeja, kjer je nabrala številne ostanke raznih reptilov in tudi nad 20 jajc dinosaura. »Daily Express« pravi, da se presoja starost teh jajc na 10 milijonov let. Ta ekspedicija je dokazala, da je bila Mongolija središče razširjevanja živalskega življenja za ves svet.

Vihar. V južnem delu Meksike je divjal zadnje dni silen vihar. V pokrajini Mikteca Alta je izgubilo več kot sto oseb življenje. Številne vasi je voda popolnoma uničila in preplavila obširna cvetoča polja. Škoda je ogromna.

Razbojniki napadli auto. V Sv. Nedelji na Hrvaškem so v četrtek napadli razbojniki auto, ki ga je vozil rudarski ravnatelj družbe »Mirna« Albert Učrasanek in šofer Janko Inkret. Eden izmed napadalcev je prisilil ravnatelja, da je ustavil auto, nato pa je z nožem napadel Inkreta. Drugi napadalec se je lotil ravnatelja, ga prijel krepko z eno roko, dočim je z drugo vodil auto. Kmetje so pri prvih hišah prisilili razbojnika, da je ustavil auto, šoferja pa ni bilo nikjer, zato se je vrnil ravnatelj ter našel Inkreta v mlaki krvi. Odpeljal ga je takoj v Samobor in ga oddal v bolnico, razbojnik, ki ga je ravnatelj pripeljal s seboj, pa je bil izročen orožnikom.

Knjiga, ki ni ne tiskana, ne pisana. Posredno tipografsko redkost poseduje rodbina kneza Ligne. Je to knjiga, ki ni ne tiskana, ne pisana, temveč so črke v strani vrezane, da se pa lažje bere, je ena stran višnjeva, druga pa bela. Občudovanja vredna je enakomerna izpeljava črk, ki so tako fino izdelane, kakor bi bile s strojem vrezane. Delo popisuje trpljenje Kristusovo in je bilo že leta 1640. velika redkost in dragocenost.

Obrtni vestnik.

Obrtniški koledar za 1924 je dopel in se dobi v tajništvu Občeslovenskega obrtnega društva (Vrvarska ulica št. 1, pritličje levo). Cena mu je 10 Din s pribitkom 1 Din za poštino. Na razpolago je začasno le omejeno število izvodov. Na ta način naročeni koledarji pridejo posameznikom za okroglo 4 Din ceneje nego pri direktnem naročilu.

Zvezna
tiskarna

CELJE

Izvršuje vso v stroko spadajoča dela najhitreje in po dnevni cenah. Izdeluje vse tiskovine kakor časopise, trgovske, šolske in uradniške tiskovine, knjige, cenike itd. do najumetnejšega barvnega tiska. Najbolje urejena

KNJIGOVEZNICA

Izvršuje hitro in solidno knjigoveška dela od najpreprostejših do najfinjših izpeljave

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Natakarica

poštena in zanesljiva išče službe.
Naslov v upravnistvu lista. 2—1

Išče se zanesljiva

kuharica.

Plača dobra. Vprašati na Savinjskem dvoru (Sannhof), Celje. 3—1

Krasna možka

zimska suknja

iz najfinejšega blaga, za srednjo postavu, je proti ugodnemu plačilu na prodaj. Naslov v upravi tega lista. 3—1

Kontoristinja

zmožna slovenščine, nemščine v govoru, strojepisja in amerikan. knjigovodstva, išče mesta s 15. januarjem. Gre evetuelno kot blagajničarka. Oferte je poslati na upravo pod »Dobra moč«. 2—1

Zgubil

se je v nedeljo popoldne na poti od trgovine Berna do Urcha in od tam do kavarne Europa en uhan z večjim dijamantom in manjšim briljantom. Ker je dragocen spomin, se prosi, da ga najditelj vrne proti nagradi v trgovini Ana Kolenc, Kralja Petra ceta. 1

Prodam dobro ohranjeno

stiskalnico

za izdelovanje klobas (Wurstspritze) z 8 kg polnitve po ugodni ceni. Ivan Svetel, Gaberje. 1

Roman

1001 noč

v platnu vezan in krasno ilustriran, popolnoma nov ter Stielers-Hand Atlas se takoj ceno proda. Ogleda se lahko v trgovini Kramar & Stelaj (prej Prica & Kramar) v Celju.

Zahvala.

Povodom prebitke izgube naše nad vse ljubljene, nepozabne soproge, sestre, sestrične in svakinje, gospe

Olgice Gselman-ove

se najtopleje zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za mnogobrojne izraze prisrčnega sožalja, za vse darovane vence in prelepo cvetje ter za obilno spremstvo na njeni zadnji poti, s čemur so ji izkazali svojo odkrito ljubav in spoštovanje.

Prisrčna hvala tudi »Žalskemu pevskemu društvu« za pretresujoči žalostinki ob odprtem grobu nam prerano umrle pokojnice. V TEPANJAH, 16. decembra 1923.

Žalujoči ostali.

Najboljši uspeh imajo

inserati v „Novi Dobi“!

URADNO PREDPISANE

VSTOPNICE

za razne veselice, gledal.
predstave, koncerte in
druge prireditve se
dobe v vsaki množini
blok (100 list.) paginiran

po 5 Din

v Zvezni tiskarni v Celju

Špecerijsko in kolonijalno blago.

Pozor!

Pozor!

PO POŽARU

poškodovana, toda sedaj nanovo dozi-
dana in povečana veletrgovina

Ivan Ravnikar, Celje

postreže svoje cenjene odjemalce točno, solidno in po zmernih cenah, z vsakovrstnim novodošlim blagom.

Lastno sestavljanje
oljnatih barv.

Pridite in prepričajte se!

Pražarna kave

barve, laki, čopiči itd. bencin, mineralna olja
in vrvarski izdelki.Mlin za dišave (na
električni pogon).

špirit, žganje, rum, likerji.

Britvice

Gillete, Mem in druge, se spreje-
majo v brušenje v trgovini z ga-
lanterijskim blagom in igračami:
KRAMAR & MISLEJ (prej Prica
& Kramar), Celje. 3—1

Hruškov (lesnikov)

in lipov okrogel les
k u p i m vsako množino, premer od
30 cm naprej. Cenj. ponudbe z navedbo
najnižje cene na R. Velkavrh, Celje,
Gregorčičeva ul. 3. 3—3

Damske plašče

iz sukna, flauše in pliša, kožuhovine in
vsakovrstne pletenine po zelo nizki
ceni se dobijo v modni trgoviniCili Rožič, Celje
Kralja Petra cesta 31. 5—3Naznanjam cenjenemu ob-
činstvu, da gojim vedno zelo le-
pe različne cvetlice v loncih,
palme, klinčke itd.Izdelujem tudi vence, šopke
in vse vrste vezanja, od pri-
proste do najfinejša izdelave ter
se priporočamAlojz Zelenko
umetno vrtnarstvo
Celje, Ljubljanska c.

9—4

Jadranska zavarovalna družba

RAVNATELJSTVO V ZAGREBU
Ustanov. l. 1838. Ustanov. l. 1838.Akcijski kapital znaša Jugo K 300
milijonov. Škod plačanih do leta
1922 nad 13 milijard kron.Prevzame vse vrste zavarovanja, življenska
za dote in rente, zavaruje proti vplomu in
tatvini. Sprejema zastopnike in potnike proti
dobri plači. Daje pojasnila o pravilnem za-
varovanju brezplačno.Glavni zastop „Jadranske
zavarovalne družbe“ v Celju,
6-5 Lava 22.

Sobo

eno ali dve, nemeblované, čiste, išče
za takoj zakonski par brez otrok. Plača
visoko najemninu. Ponudbe pod »Vi-
soka najemninu« na upravo tega lista.

Kontoristinja

zmožna slovenske korespondence in vseh
drugih pisarnških del, z dveletno
praksco, išče službo v Celju. Nastop
takoj ali pozneje. Naslov v upravnistvu.Naznanjam cenjenemu občinstvu, da
se je prevzelo in na novo otvorilo

hotel pri „Kroni“

Ljubljanska cesta šte. 10.

Za dobro kuhinjo, gorka in mrzla je-
dila, kakor tudi dobra vina bode naj-
boljše preskrbljeno. Prvovrstna postrež-
ba! Cene zmerni! Priporočam se za
obilen obisk J. Lorenčak.

Otvoritev vinske trgovine!

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da
sem otvoril v Celju, Dečkov trg št. 3
trgovino z vinomkjer bodem prodajal samo pristna dal-
matinska vina, bela in črna. Se pripo-
roča za obilen obisk M. S. Radi-
lovič, vinski trgovec v Celju 12-10

Pozor!

Najprimernejše božično darilo je:

ročna torbica, listnica, kovček iz navadnega do najfinejšega usnja,
mapa za spise, rokavice, nogavice, naramnice od navadnih do
najfinejših, posebno dolgih, žepni robci, ovratniki, pepelnik, igrače,
kakor: igračni voziček, zibalni konj, knjige s slikami in tudi lep
otroški voziček ni napačno božično darilo.
Vse to si lahko ogledate in po najnižjih cenah nakupite pri:

KRAMAR & MISLEJ

(preje Prica & Kramar) CELJE Kralja Petra cesta

Priporoča se brivnica

Matija Bukovčan

Celje, Kralja Petra cesta 27. Dobra in
čista postrežba. Sprejema tudi britve
v brušenje. V zalogi britve od 20 Din
naprej. 2—1

Pozor!

Mlinarji!

Svilena in volnena mlinška sita se
dobe v vsaki številki pri trgovcu:
Fr. KARBEUTZ, Celje, Kralja Petra
cesta šte. 3. 3—1Jadranska banka
BeogradDel. glavnica:
Din 60,000.000—Rezerva:
Din 30,000.000—Bled,
Cavtat,
Celje,
Dubrovnik,
Hercegnovi,
Jelsa,
Jesenice,
Korčula,
Kotor,
Kranj,

Podružnice:

Ljubljana,
Maribor,
Metković,
Prevalje,
Sarajevo,
Split,
Šibenik,
Tržič,
Zagreb.

Amerikanski oddelek.

Naslov na brzojave: Jadranska.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City.
BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofagasta, Punta
Arenas, Puerto Natalos, Porvenir.

Kupujte božična darila pri domačinu

Jože Zabukošek,

manufakturna in modna trgovina v Aleksandrovi ulici št. 4.

Cene znižane.

Postrežba točna in solidna.

H. M. — Al. Peterlin Bätog:

Skrivnost mrtveca.

Kriminalna povest.

Dr. Trdina ju je pustil nekaj trenutkov v objemu, nato reče:

»Gospa Seljakova, ponovite po resnici svojo prejšnjo na zapisnik dano izpoved o dejanskih napadih vašega sina na pokojnega vašega moža! Vprašam vas še enkrat, ali je bil v teh slučajih vedno napadalec vaš že pokojni soprog in se je vaš sin Oton le branil, ali pa je katerikrat tudi sin napadel očeta?»

»Enkrat le je tudi Oton hotel napasti očeta z vzdignjeno pestjo, je odgovorila vprašanka s tresočo besedo.

»No, Oton Seljak, ali je to res, ali pa hočete obdolžiti celo svojo lastno mater, da laže?» je nadaljeval krepko preiskovalni sodnik.

»Ne, ne!« je zmedeno zajecjal Oton, »res je, enkrat me je oče z neko besedo razžalil v dnu duše in mi s tem razpalil tako, da nisem vedel več, kaj delam.«

»Dokazal sem vam torej prvo neresnico, pristavil je dr. Trdina, »le pazite, našli jih bomo še več!«

»Resnično, to, to sem že pozabil v tistem trenutku«, opravičeval se je Oton potrt. Pa zopet se je ojunčil: »Gospod preiskovalni sodnik! Moj oče je bil ustreljen zavrtno, iz zasede, v temni noči. Jaz bi bil lahko stopil pred očeta skrajno ogorčen, tudi z vzdignjeno pestjo in pa odkrito, nikdar pa ne bi mogel počakati ga v zasedi in ustreliti!«

»Potem bi bilo najenostavnejše«, je menil dr. Trdina porogljivo, »da mi poveste svoj »alibi«, kje ste bili ob usodnem času tisto noč!«

»Povedal sem«, reče mladi mož. »Doma vas ni bilo oni večer«, je povdaril dr. Trdina, »ampak ste prišli domov še le pozno po noči, veliko kasneje kot vaš oče.«

»Bil sem na plesu v sosednji vasi B.«

»Temu ne bo tako, mladi mož«, reče premišljeno uradnik. — »B. leži vzhodno od vašega mesta; vi pa ste srečali proti eni uri po noči nekega someščana, Grbca, in ste prišli iz zapadne, torej ravno nasprotno smeri.«

»Šel — šel sem po ovinkih«, izbruhnil je mladi Seljak.

»Ne glede na to, da vas ni nihče videl v tamkajšnji gostilni«, je nada-

ljeval hladnokrvno preiskovalni sodnik, »dognali smo medtem, da se oni ples, žegnanje, ni vršil na dan umora, ampak dan poprej. Ali priznate to?«

»Da!« izvilo se je zamolklo iz Otonovih ustnic.

»Ujel sem vas torej že pri drugi neresnici«, rekel je dr. Trdina vsiljivo, »in sicer pri taki, ki ste si jo izmislili prav nespretno. Vprašam vas zato še enkrat, kje ste bili v oni usodni noči?«

»Bil — bil sem — ne, tega ne povem!« mrmral je Oton Seljak in težko zakrival razburjenost.

»Ker ne morete; sicer bi naravnost priznali umor«, zalučil mu je v obraz preiskovalni sodnik.

»Ali, Oton, povej vendar!« prosila je gospa Seljakova sina, »saj pač nisi mogel storiti kaj tako strašnega! Povej prosto in odkrito, kje si bil, in izkazati se mora tvoja nedolžnost!«

»Ne, mati, nočem — ne, ne — ne morem povedati!«

»Tudi tedaj ne, če se osumiš z molčanjem vedno bolj?« je zajokala gospa Seljakova.

»Ne — — — tudi takrat ne!« se je izrazil sin odločno.

»Oton! — Saj vendar nisi — — ?!« je zakričala mati v strahu.

»No, kako?« je opominjal preiskovalni sodnik. »Priznajte! Olajšate si vest! Morda vam zato ne odreko olajševalnih razlogov.«

»Ničesar ne morem priznati!« je odvrnil Oton, prijel mater za roko ter ji pogledal naravnost v oči, »ker sem nedolžen!«

Zasišanje je bilo končano. Jetnika so odpeljali nazaj v celico.

»Neverjetno zakrknjen!« je zamrmral preiskovalni sodnik, ko je bil zopet sam. »Prisilimo pa ga že še, da prizna vse!« — — —

IV.

Pa to naziranje dr. Trdine je bilo napačno. Oton Seljak ni priznal ničesar, tudi pozneje ne. Vrh tega pa so se še zglušali ljudje, prijatelji in znanci njegovi, ki so trdili vse najboljše o njem in kratkoma oporekali domnevanju, da bi utegnil ta zares naglo ujezljivi, a sicer dobrosrčni in tihi mladenič kaj takega storiti. Zato je bilo tem težje razsvetliti temo, ki je obdajala ta kriminalni slučaj.

(Dalje prihodnjič.)

CELJSKA POSOJILNICA

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.—

Narodni dom (na oglu v pritličju)

Stanje hranilnih vlog
čez K 70.000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od 1. avg. t. l. naprej po 6% brez odpovedi, 6½% do 8%, z odpovedjo, večje stalne naložbe in naložbe denarnih zavodov po dogovoru.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

Razne vesti.

Proti Avstriji. To je naslov lične knjižice izpod peresa znanega odličnega našega pisatelja in pedagoga profesorja dr. Ljudevita Pivka v Mariboru. Knjigo je založil klub dobrovoljcev v Mariboru in prinaša slike iz borbe Jugoslovancev na italijanski fronti proti Avstriji. So to vojni spomini o borbah za naše narodno osvobodjenje. Carzanska afera je bila med vojsko predmet razprave in razburjenja vseh avstrijskih patriotov. Pisatelj nas povede nazaj v one čase svetovne borbe, ki so odločali usodo sveta in pisali tudi našemu narodu zgodovino življenja in osvobodjenja ali pa zgodovino smrti. Knjigo bo z užitkom čital vsak Jugoslovane, mi, ki smo v onih težkih časih trpeli in verovali v naše osvobodjenje, bomo začutili iz knjige ono trdo avstrijsko nemško pest, ki nas je tlačila in izrabljala za svoje cilje, začutili bomo vse ono neizmerno sovraštvo do Avstrije, ki je rastlo v naših dušah v onih časih, ko smo predstavljali sredi sto-

tisočev življenj negacijo Avstrije ter smo tako srečni, da smo doživeli njen konec in razpad. Iz teh najlepših spominov najvišje sreče nam raste volja za delo v lastni domovini, nam raste vera in optimizem, da z delom in žrtvovanjem ubijemo vse, kar nam danes še krvavi našo zemljo.

Dva Nemca obsojena. Dne 15. novembra t. l. je kupil slikar Ferdinand Schichtner iz Dunaja v Mariboru tri vozno listke za sebe, svojo ženo in za svojega sina. Ko je carinski preglednik Vinko Bucik njegovega sina malo natančneje preiskoval, je Ferd. Schichtner zavpil: »Ich wundere mich, dass man in diesem Zigeunerstaat nicht die Hosen herunterzieht.« Radi tega je bil Schichtner takoj aretiran ter odveden v zapor. Žena in sin pa sta se sama peljala na Dunaj. On je bil obtožen in je pri razpravi dne 7. tm. pri okrožnem sodišču zanikal, da bi bil izrekel gori navedene besede, toda, ker so tri priče in sicer preglednik Bucik, carinski uradnik Kogej in železniški uradnik Sila pod prisego potrdili, da jih je on izgovoril

tako kakor jih navaja obtožnica, so sodniki spoznali Ferdinand Schichtnerja krivim ter ga obsodili na mesec dni zapore. Obsojenec je bil pa takoj izpuščen, ker je že odsedel svojo kazen. — Posesnik Karl Scholl, ki je rojen v Württembergu, pristojen pa v Cirknico pri Mariboru, je sedel dne 7. t. m. pri okrožnem sodišču na obtožni klopi, ker je 17. septembra t. l. žalil carinskega podpreglednika Andreja Rejci o priliki, ko ga je ta vprašal na cesti pri St. Ilju, kam da gre in če ima legitimacijo, na kar je Scholl odgovoril Rejcu: »Das geht sie nichts an, glauben sie, dass wir Deutsche in Jugoslawien keine Rechte haben, ich werde mich schon bei unserem Abgeordneten beschwören.« (To vas nič ne briga, kaj mislite, da mi Nemci nimamo v Jugoslaviji nobenih pravic, jaz se bom že pritožil pri našem poslancu). — Ker je Scholl pri razpravi priznal in zagotovil, da ni imel nikakoršnega namena razžaliti carinika, ga je sodišče obsodilo na izvanredno nizko denarno kazen od 50 dinarjev.

Beograjski univerzalni informacijski biro »Argus«, kateri poleg čisto informacijske strani, katera popolnoma odgovarja sedanjim potrebam, ima tudi oddelek za pregledovanje celokupnega jugoslovanskega tiska (časopisov) iz katerega jemlje poedine napise ter jih pošilja onim, na koga se oni nanašajo, prosi vsa uredništva, da mu redno pošiljajo po dva izvoda od vsake številke svojega časopisa, a on bode v zameno dostavljal uredništvom vse ono, kar se bode pisalo o njih v vseh drugih časopisih. Priporočamo tudi z naše strani to »Argus-ovo« prošnjo našim kolegom, ker smo se prepričali o koristnosti in uslugah, katere dela »Argus« novinarstvu s svojim takozvanim »Argus-ovim tiskom«. Naslov: »Argus«, Beograd.

Koliko pojé mož v življenju. Mož pojé v življenju 250 stotov kruha, 18.000 kg mesa, 150.000 jajc, 6000 kg rib. Poleg tega pojé skupno nad 85.000 litrov tekočine.

Ustanovljena 1864.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864.

52—43

V lastni palači pri kolodvoru.

Stanje hranilnih vlog K 42.000.000.

Vrednost rezervnega zaklada K 8.000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Poštne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice l. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvaja za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prašanjih.

Celje in okolica pozor!!!

Podpisano stavbeno podjetje prevzame vsakovrstno stavbeno delo v Celju in okolici: nove hiše, vile, tovarne, moste, vodne zgradbe, adaptacije, ter vsa druga poslopja. Arhitekturna naprava vseh stavbenih načrtov. Naročniki kateri naročijo načrte in proračune, se bodo čudili nizkim cenam in strokovnim načrtom, na podlagi katerih bodo lahko prihranili ogromne stavbene stroške, na poziv obišče arhitekt vsako stranko.

Združena podjetja:

Brünler & Korošec
arhitekt in stavbeni podjetnik
Rečiča ob Paki.

4-4

Brivnica Koštomaj razproda
30. raznih damskih kit po znižanih cenah.

Sprejme se pridna

natakarica

Naslov v upravi.

2-2

V veliki izbiri!

Najboljše! Najcenejše!

V veliki izbiri!

Celko in angleško sukno za moške obleke, površnike, veloure za damske plašče, volнено modno blago, barhente, šifone, cefirje, zimsko in letno perilo, pletene jopice, dežne plašče, nogavice, rokavice, ovratnike, kravate in drugo modno blago kupite po zelo znižani, konkurenčni ceni v manufakturni in modni trgovini!

Miloš Pšeničnik

Kralja Petra cesta 5 Celje Kralja Petra cesta 5

Blago prvovrstno!

Cene nizke!

Postrežba solidna!

20-7

Oklic.

Po predlogu Franca in Antonije Novak, po dr. Lazniku v Celju, se bo dne 11. januarja 1924, ob 9. uri dop. prodajalo zemljišče vl. št. 548 k. o. Sp. Hudinja, obstoječe iz hiše št. 67 ter dveh njiv, za vzklicno ceno po 32.600 Din, proti položitvi varščine 3260 Din in sicer v pisarni g. notarja **J. Detičeka v Celju.**

Okrajno sodišče v Celju, odd. IV., dne 6. decembra 1923. 2

Išče se priden, trezen

hlapec

za razvažanje soda vode in pokalic. Vstop v službo z novim letom. Prosto stanovanje s hrano in perilom. Plača in zaradi obleke po dogovoru. Prednost imajo z dolgoletnimi spričevali. 2

Prodajam

po znižani ceni elegantni, črni, dvo-vprežni paruč, nove sanke s 6. sedeži ter večjo množino dobro ohranjenih **vinjskih sodov** od 280 do 400 litrov. Naslov in pogoji se zvedo pri upravnistvu tega lista. 3-3

„LASTNI DOM“

V CELJU

registrovana kreditna in stavbenazadru-ga z omejeno zavezo

PREŠERNOVA UL. 15

Sprejema hran. vloge in 11h obr. po 6 1/2% to je 6-50 Din od sto, proti odpovedi do 8 Din od sto. Pri večjih naložbah po dogovoru

Ustanov. leta 1899.

R. SALMIČ-CELJE
(NARODNI DOM)

Ogromna zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine, srebrnine, briljantov, optike, očal itd. Najnižje konkurenčne cene. Popravila točno in zanesljivo. Kupujem staro zlato in srebro.

Ivan Mastnak

Celje

Kralja Petra cesta 15

24-19

priporoča cenjenim odjemalcem svojo veliko zalogo češkega in angleškega blaga. Debelo sukno za površnike vsakovrstnega sukna za moške in ženske obleke, barhand, cefir, belo platno in vse krojaške potrebščine. Velika zaloga gotovih površnikov (Raglan, Schliefer, Stutzer), gumi plašče, lepe moderne obleke za gospode in dečke po zelo nizkih cenah.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Objava in poziv

k

subskripciji novih delnic XIV. emisije.

Na podlagi sklepa občnega zbora z dne 6. maja 1923 in odobrenja Ministrstva za trgovino in industrijo odd. VI. od 14. avgusta t. l., št. 3399 je zvišala Ljubljanska kreditna banka iz ažijskega rezervnega zaklada delniško glavnico od 25 na 37 1/2 milijonov dinarjev brez vsakega vplačila delničarjev potom

zvišanje delniške glavnice od 37 1/2 na 50 milijonov dinarjev z izdajo 83.333 novih delnic po Din 150.— nominale

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanjim delničarjem se ponudi 41.666 delnic v nominalnem iznosu 6.249.900.— Din tako, da smejo optirati na vsakih šest starih delnic eno novo po tečaju Din 175.— tel quel. V izvrševanju opcije morajo predložiti delničarji stare delnice brez kuponskih pol na blagajnah nižje navedenih mest k prekolekovanju. Inozemskim delničarjem, ki ne stanujejo v enem izmed subskripcijskih mest, ni treba vpošiljati delnic, temveč morajo le točno naznaniti njihove številke in jih na morebitno zahtevo predložiti v prekolekovanje mestu, ki bi se jim v tem slučaju naznanilo. Odlomki izpod 6 delnic se ne upoštevajo.

2. Protivrednost vseh subskribiranih delnic je plačljiva naenkrat takoj ob subskripciji.

3. Potrdila o vplačilu se morajo skrbno shraniti.

4. Subskripcija traja od 20. decembra do 31. decembra 1923.

zvišanja nominalne vrednosti vseh izdanih 250.000 delnic od Din 100.— na Din 150.—. Od občnega zbora dne 15. decembra t. l. k temu pooblaščenim upravni svet Ljubljanske kreditne banke provaja na podlagi istega odloka Ministrstva za trgovino in industrijo nadaljnjo

5. Kot subskripcijska mesta so določena:

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Brežicah, Celju, Črnomlju, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Novem Sadu, Ptuj, Sarajevu, Splitu in Trstu;

Hrvatsko-slavonska zemaljska hipotekarna banka v Zagrebu;

Živnostenska banka, filijalka Wien;

Živnostenska banka v Pragi.

6. Ostale delnice nove emisije prevzame garančni sindikat, ki garantuje uspeh nove emisije.

7. Vse nove delnice so deležne dobička za leto 1924 in imajo kupon za leto 1924.

8. Nove delnice se izroče subskribentom po rednem občnem zboru, ki mu bo predložena bilanca za l. 1923., pri mestih, pri katerih so delnice upisali.

V Ljubljani, dne 15. decembra 1923.

Upravni svet.